Redacţiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 44. Braşovŭ, Sâmbătă, 26 Februarie (10 Martie) 1888.

Braşovŭ, 25 Februarie a. c.

Firulŭ telegraficŭ ne anunţă adĭ trecerea din viaţă a Împĕratului Germaniei.

Fridericŭ, Ludovicŭ Wilhelm I, Rege alŭ Prusiei şi Împĕratŭ alŭ Germaniei a fostŭ născutŭ la 22 Martie 1797. Peste câteva dile avea dér să împlinéscă etatea de nouĕdecĭ şi doi de anĭ.

Puţinĭ domnitorĭ s'au bucuratŭ de o viaţă atâtŭ de îndelungată, dér mai puţinĭ încă au fostŭ aşa de norociţĭ în timpulŭ domnirei lorŭ ca împĕratulŭ Wilhelm alŭ Germaniei.

Ce era Prusia la 1861, când s'a suitŭ pe tronulŭ ei regele Wilhelm şi ce este ea astădĭ! Câte evenimente marĭ nu s'au petrecutŭ în aceştĭ 27 de anĭ ai domnirei sale, câte succese nu au dobênditŭ Prusianii sub conducerea lui, succese strălucite şi estraordinare la carĭ elŭ însuşĭ nu s'a aşteptatŭ şi carĭ din modesta posiţiune de rege alŭ micei Prusie l'au înălţatŭ pe puternicuIŭ tronŭ alŭ împĕrăţiei Germaniei unite.

Încă din cea mai fragedă juneţă a sa împĕratulŭ Wilhelm s'a distinsŭ printr'unŭ spiritŭ militarŭ neîntrecutŭ, care nu l'a părăsitŭ până la ceasulŭ morţii. Acestŭ spiritŭ elŭ a sciutŭ sĕ'lŭ desvólte în poporulŭ sĕu şi sĕ'lŭ pregătéscă astfelŭ pentru luptele marĭ şi decisive menite a crea unitatea germană.

Cu tótă hărnicia şi cu tótă cultura poporului prusianŭ însĕ nu erau cu putinţă victoriile gloriόse dela 1866 şi 1870, décă împĕratulŭ Wilhelm nu ar fi avutŭ norocullŭ de a fi sfătuitŭ de nisce bărbaţĭ ca Bismark şi Moltke şi décă nu ar fi avutŭ cea mai mare încredere întrînşii şi în patriotismulŭ lorŭ.

Regele Wilhelm a conlucratŭ cu aceştĭ marĭ bărbaţĭ ai poporului germanŭ fără a lua în sémă curentulŭ opiniunei publice, care de multe orĭ nu era favorabilŭ activităţii lorŭ. Din causa acésta regele a şi devenitŭ fórte nepopularŭ pe timpulŭ când Bismark a fostŭ provocatŭ conflictulŭ constituţionalŭ în ajunulŭ marelui rĕsboiu cu Austria. La 1866 însĕ poporulŭ germanŭ s'a împăcatŭ érăşĭ cu domnitorulŭ sĕu, care s'a reîntorsŭ victoriosŭ din rĕsboiu.

De aicĭ încolo regele Wilhelm şĭ-a croitŭ calea, care avea sĕ-lŭ ducă la ţinta doririlorŭ, la întemeierea împĕrăţiei germane.

Tóte încercările ce s'au făcutŭ înainte şi după 1866 de a intimida pe regele Wilhelm şi alŭ aduce în conflictŭ cu principele Bismark, despre care se dicea în cercurile cele mai influente, că precipitéză lucrurile şi că pune prea multŭ în risicŭ, au fostŭ zadarnice. Cu o consecenţă şi cu o energiă rară la capetele încoronate, regele Wilhelm însĕ sĕ făcea luntre şi punte pentru consiliarii sĕi, de carĭ nu s'a despărţitŭ până la mórte.

Şi pe lângă calităţile eminente cetăţenescĭ şi militare ale poporului germanŭ şi pe lângă norocullŭ armelorŭ, aicĭ în acéstă nemărginită încredere în consiliarii sĕi probaţĭ, este a se căuta cheia succeselorŭ strălucite reportate una după alta de regele Wilhelm până când apoi, la propunerea regelui Bavariei şi cu consêmţĕmêntulŭ tuturorŭ principilorŭ germanĭ, a fostŭ proclamatŭ ca împĕratŭ alŭ imperiului germanŭ la 3 Februarie 1871, pe când încă oştirile reunite germane se aflau înaintea Parisului.

Ceea ce însémnă adĭ Germania în concertulŭ statelorŭ europene nu mai este de lipsă sĕ spunemŭ. Ajunge numai a constata, că mai curêndŭ, decâtŭ s'ar fi pututŭ aştepta, unitatea de adĭ a Germaniei a devenitŭ unŭ faptŭ împlinitŭ. Dér acésta unitate încă nu este pe deplin asigurată. Germania are încă o posiţiune fórte grea, căcĭ, pecând se nisuesce a'şĭ îndeplini opera consolidării interióre, trebue sĕ stea gata, încinsă cu-o teribilă armatură, spre a se apĕra în contra marelorŭ state rivale dela apusŭ şi dela rĕsăritŭ.

Grelele timpurĭ, ce trebue sĕ le străbată adĭ tóte popórele europene împreună cu Germania, care prin rĕsbóiele şi înarmările ei continue a pricinuitŭ mai multŭ ca orĭ-care altŭ statŭ acéstă situaţiune dificilă, grelele timpurĭ facŭ ca întristarea pentru pierderea împĕratului Wilhelm sĕ fiă şi mai durerosŭ sêmţită de Germanĭ, mai alesŭ că acum şi dilele moştenitorului tronului parŭ a fi numĕrate, din causa suferinţei sale, pentru care nu se află leacŭ.

Dela San-Remo sosesce scirea, că prinţulŭ de corónă germanŭ va pleca cu întréga familiă la Berlinŭ. Se vorbea mai ântêiu de strămutarea sa la Wiesbaden, unde este o climă mai dulce, dér în urma morţii împĕratului Wilhelm principele e silitŭ de a merge deadreptulŭ în capitală. După regulele succesiunei coróna regală a Prusiei şi coróna Germaniei trece asupra prinţului moştenitorŭ, fără considerare la starea sănătăţii sale.

Cea mai grea încercare pentru casa Hohenzollern ar fi însĕ, décă provedinţa ar curma şi vieţa principelui moştenitorŭ, care se află într'o stare fisică atâtŭ de critică. Este, ce-i dreptŭ, şi pentru casulŭ acesta unŭ urmaşŭ, care sĕ ia sceptrulŭ în mână. Dér fiulŭ prinţului de corónă, prinţulŭ Wilhelm e încă tînĕrŭ şi capacitatea sa va avé sĕ se probeze încă de aicĭ încolo. Germania are însĕ lipsă tocmai acum de vechia conducere probată, căcĭ nicĭodată n'a fostŭ mai nesigură şi mai ameninţătóre desvoltarea politică europénă ca în momentele de faţă.

In aceste împrejurărĭ tóte privirile se îndreptă asupra principelui Bismarck, în care îşĭ întemeiéză Germanii tóte speranţele, ca într'unŭ regentŭ de faptŭ alŭ marelui imperiu.

Uneltirĭ contra lui Mocsary.

Fóia naţională sêrbéscă „Zastava“ dela 4 Martie, aducêndŭ scirea, că Românii din cerculŭ electoralŭ alŭ Caransebeşului arŭ avé de gândŭ sĕ candideze pentru o eventuală nouă alegere de deputatŭ pe d-lŭ Ludovicŭ Mocsary, dice între altele:

„Deşi în dieta unguréscă nu se află deputatŭ din partea naţionalităţilorŭ, décă Mocsary se va afla acolo, atuncĭ putemŭ fi liniştiţĭ, căcĭ elŭ represintă apróape câteva naţionalităţĭ.“

La acestea observă „Kolozsvár“ dela 7 Martie:

Aşadéră Mocsary este egalŭ cu câţĭva ultraiştĭ, cu câţĭva agitatorĭ de ai naţionalităţilorŭ, carĭ gravitéză în afară. Astfelŭ trebue sĕ se înţelégă cuvintele „Zastavei“ şi nu altmintrelea, căcĭ mulţămită lui Dumnedeu, fórte mulţĭ bărbaţĭ inteligenţĭ de ai naţionalităţilorŭ nu gravitéză în afară, celŭ puţinŭ poporulŭ în genere nu gravitéză, şi décă se întêmplă, ca icĭ-colo o parte a poporului sĕ fiă dusă în rĕtăcire, acésta este o urmare a pasiunilorŭ viclene şi făţarnice ale agitatorilorŭ.

Respectivii agitatorĭ nu cutéză sĕ păşéscă directŭ în contra patriei; ci se silescŭ pe căĭ laterale sĕ-i vorbéscă poporului pe gustŭ şi pe cei nepriceputĭ sĕ'i ducă în regiunile străine, şi acésta este causa, că atâtŭ de rarŭ póte sĕ descopere justiţia lucrările lorŭ.

Ce se ţine de Mocsary, e în adevĕrŭ de compătimitŭ ceea ce facŭ cu numele lui cei mai rĕi duşmanĭ ai Maghiarimei. Décă n'ar fi muritŭ Hurban, adĭ-mâne amŭ avé alianţa Doda-Tomity-Hurban-Mocsary; celŭ puţinŭ despre ómenii aceştia aicĭ totdéuna aşa se vorbesce, ca şi cum s'arŭ ţiné cu totulŭ unulŭ de altulŭ.

Dór ar fi sositŭ timpulŭ, ca sĕ se înduplece bunulŭ spiritŭ alŭ acestui politicŭ, care s'a obicĭnuitŭ a aduce pe bărbaţii maghiarĭ în grele posiţiunĭ, ca sĕ se pună capĕtŭ uneltirilorŭ ce le comitŭ ultraiştii cu numele lui; căcĭ décă nu se va pune în curêndŭ capĕtŭ acestorŭ uneltirĭ, numele lui va rĕmâné pentru totdéuna nume aprindĕtorŭ de ură înaintea Maghiarimei din Ungaria de sudŭ şi înaintea naţionalităţilorŭ patriotice.

Astfelŭ uneltesce pătura jidano-maghiară contra lui Mocsary, care a luatŭ în apĕrare naţionalităţile nedreptăţite.

Asia în Ungaria.

Diarulŭ ungurescŭ *„Bereg“* aduce cele mai triste dovedĭ despre gradulŭ de civilisaţiune şi de cultură din acele părţĭ ale Ungariei. Étă cum ne înfăţişéză numitulŭ diarŭ vieţa şi obiceiurile locuitorilorŭ din comuna Beregszasz, care este încă centrulŭ comitatului Bereg şi prin urmare presupune unŭ gradŭ de cultură superiorŭ faţă cu celelalte comune ale comitatului, mai vêrtosŭ fiindcă comuna Beregszasz mai póртă şi numele de orăşelŭ:

In orăşelulŭ acesta, scrie „Bereg“, cu apropiarea primăverei întrase în usŭ obiceiulŭ, ca măcelarii sĕ pârléscă porcii ucişĭ în mijloculŭ stradelorŭ chiar şi pe cele mai marĭ vênturĭ. Hingherii (gădii) umblă beţĭ din casă în casă, ameninţândŭ pe proprietarĭ, că décă nu le vorŭ da banĭ ca sĕ'şĭ cumpere vinŭ o sĕ le omóre cânii dela casă. Décă însĕ proprietarulŭ are energia de a huidui dela casă pe aceştĭ obraznicĭ jăfuitorĭ fără a-le satisface pofta, peste câteva dile se pomenesce cu ei la casă, întră cu puterea în curtea proprietarului, fără scirea şi învoirea acestuia, îi vatĕmă astfelŭ dreptulŭ domiciliarŭ, prindŭ cânii aflătorĭ în curte şi'i omóră la momentŭ, de multe orĭ nicĭ nu caută décă se află în jurulŭ lorŭ vre-unŭ copilŭ séu vre-unŭ omŭ mare, care sĕ'i védă sĕvêrşindŭ aceste greţóse omorurĭ. Ba în timpulŭ mai nou rolulŭ acesta de omorîtorĭ au începutŭ a-lŭ lua poliţiştii orăşenescĭ; ei descarcă puscile spre curţile ómenilorŭ, împuşcă cânii pe strade în timpŭ când acestea suntŭ mai pline de trecĕtorĭ.

In piaţa acestui oraşŭ însĕ se repetŭ din di în di astfelŭ de brutalităţĭ, faţă de carĭ s'arŭ ruşina chiar şi acei canibalĭ, despre carĭ nicĭdecum nu se póte dice, că arŭ fi slabĭ de inimă. Aşa de esemplu Lunea trecută hingherii şĭ-au aşedatŭ cunoscuta lorŭ căruţă în mijloculŭ pieţei, au pornitŭ apoi la vênătóre de cânĭ prin diferitele strade ale oraşului, pe cânii prinşĭ cu ghilţurile lorŭ îi têrau de-alungulŭ celorŭ mai depărtate strade ale oraşului până la căruţa din piaţă. Ajungêndŭ aci, ei nu'i aruncau în căruţă spre a-i duce mai departe, ci în mijloculŭ oraşului, în faţa numĕroşilorŭ trecĕtorĭ de pe strade, începură omorîrea cânilorŭ. Câte 8—10 minute durau schilăiturile înfricoşate ale unui câne în decursulŭ esecutărei.

Câtŭ pentru celelalte amĕnunte ce le dă numita fóiă unguréscă, ne mărginimŭ a spune, că acestea nu se potŭ reproduce fără a vătĕma sentimentulŭ de umanitate alŭ cetitorilorŭ. Ajunge sĕ amintimŭ, că mai multe femeĭ s'au îmbolnăvitŭ vĕdêndŭ aceste barbarii, alţii se ascunseră prin prăvălii numai sĕ nu védă.

In contra § 86 alŭ legii, privitorŭ la oprirea unorŭ acte de asemenea monstruositate, autorităţile competente n'au ştersŭ încă din usŭ aceste obiceiurĭ, ba chiar unulŭ dintre funcţionarii oraşului asistă până la sfêrşitulŭ scandalului.

Se mai descriu din acestŭ orăşelŭ şi alte obiceiurĭ, care nu dovedescŭ nicĭdecum cultură şi civilisaţiune, dér ne mărginimŭ a lăsa pe „Egyetértés“ sĕ constate, că astfelŭ de lucrurĭ se potŭ numi orĭ şi cum, *numai europene nu.*

SCIRILE DILEI.

Recrutarea în oraşulŭ şi comitatulŭ Braşovŭ se face în dilele de 12—14 Aprilie şi anume la 12 classa I., la 13 classa II şi la 14 Aprilie classa III de etate.

* * *

La o întrebare a unui deputatŭ cu privire la *regularea Porţilorŭ de ferŭ,* ministru-preşedinte austriac contele Taaffe a rĕspunsŭ că lucrările de regulare s'au încredinţatŭ Ungariei, ér Austria 'şĭ-a reservatŭ revisuirea technică a elaborantului. Planurile au fostŭ deja trimise de guvernulŭ ungurescŭ la Viena şi găsindu-se bune au fostŭ retrimise la Pesta

așa că e de așteptatŭ acum, ca sĕ încépă în curêndŭ lucrările.

***

După multe greutățĭ și pedecĭ puse în cale de guvernulŭ unguréscŭ, s'a constituitŭ în fine în Sibiiu reuniunea economică română din comitatulŭ Sibiului pentru înființarea căreia se lucréză de atâția anĭ. La începutŭ se plănuise înființarea unei reuniunĭ economice române care sĕ cuprindă pe toțĭ economii românĭ din patriă și astfelŭ sĕ lucreze pentru promovarea intereselorŭ economiei române întregĭ, dér guvernulŭ unguréscŭ a refusatŭ a recunósce o asemenea reuniune, ca „fiindŭ contrară intereselorŭ statului“ — pentru că promovéză interesele și bunăstarea Românilorŭ. In urma acésta, inițiatorii au trebuitŭ sĕ se mărginéscă a înființa numai o reuniune a comitatului Sibiiu, care numĕră deja mulțĭ membri.

Ii dorimŭ succese strălucite reuniunei, ca sĕ pótă aduce după sine întemeiarea ăstorfelŭ de reuniunĭ în tóte părțile locuite de Românĭ.

***

Cetimŭ în foile din Pesta, că în 1 Aprilie a. e. va apăré în B-Pesta o fóiă *sêrbéscă* cuotidiană cu numirea „Srbski Drevnik,“ alŭ cărei redactorŭ va fi deputatulŭ dietalŭ Stefanŭ Popovicĭ. Acéstă fóiă va sta sub protectoratulŭ fostului guvernatorŭ în Bosnia, Teodorŭ Nicolicĭ, și va sta *în serviciulŭ „ideii de statŭ maghiarŭ.“*

Găsi-se-vorŭ Sêrbĭ carĭ s'o cetéscă?

***

Falsificarea de banĭ a începutŭ sĕ devină epidemiă între „domnii“ din Ungaria. Mai cu sémă comitatulŭ Szepes a cădutŭ victimă acestei curióse bóle. In timpulŭ mai nou începutulŭ l'a făcutŭ fostulŭ căpitanŭ alŭ orașului Leutschau (Löcse), care disparŭ fără a fi prinsŭ. Urmă după elŭ inspectorulŭ de scóle Trogmayer, alŭ căruia casŭ e deja cunoscutŭ cetitorilorŭ noștri. In timpulŭ din urmă a fostŭ prinsŭ cu asemenea falsificărĭ de banĭ unŭ advocatŭ din Iglo și doi sublocotenențĭ din regimentulŭ 34 de infanteriă staționatŭ în Leutschau. Sublocotenenții respectivĭ suntŭ deja arestațĭ de cemanda militară a numitului regimentŭ și ca pedépsă au fostŭ degradațĭ. Contra advocatului s'a pornitŭ cercetare.

***

Intrebămŭ pe părintele *Cornea Iacobŭ*, preotŭ în *Vințulŭ de josŭ*, décă e Ungurŭ orĭ Românŭ? De e Românŭ, cum de pórtă cu Românii neaoșĭ. carĭ nu sciu ungveresce, corespondența sa în limba unguréscă, așa că aceștia trebue sĕ alerge după tălmacĭ? Décă e Ungurŭ, cum de e preotŭ românŭ?

***

Din *Vințulŭ de josŭ* se desminte scirea, că s'ar fi furatŭ din biserica română de acolo un praporŭ de însĕmnătate istorică. Lucrulŭ se dice că ar sta așa: Furtŭ din biserică este adevĕratŭ că s'a comisŭ, dér nu din biserica românéscă, ci din cea unguréscă romano-catolică, și nu s'a furatŭ praporŭ, ci vasulŭ [cum ar fi la noi potirulŭ] în care se păstréză sf. cuminecătură. Făptuitorulŭ a fostŭ prinsŭ în Aiudŭ, dér la elŭ nu s'au aflatŭ decâtŭ frânturile vasului. Căutându-se obiectulŭ furatŭ, conducĕtorulu de gendarmĭ din Vințulŭ de josŭ întrà și în biserica reformată de acolo, pe care de altmintrelea o aflase încuiată; în predicatoriulŭ din acéstă biserică dĕdŭ numitulŭ gendarmŭ de lada cu dinamită, despre care făcurămŭ amintire cu altă ocasiune. In ladă erau ca la 250 de umplăturĭ [patróne, cartușe]. De asemenea s'au aflatŭ în biserică vre-o 20 de butóie de vinŭ; nu se spune, décă butóele erau pline orĭ góle. Făptuitorulŭ, care ascunsese aceste obiecte în biserică, este unŭ óre-care Péterffy László, care șĭ-a și recunoscutŭ faptulŭ.

***

In Rodna-nouă murì în dilele trecute unŭ copilŭ alŭ locuitorului Moisilă, cunoscutŭ ca omŭ fórte sĕracŭ. Sĕrmanulŭ tată se duse la preotulŭ gr. cat. Filipŭ Larionŭ și-lŭ rugă sĕ-lŭ înmormênteze, ér plata ce i se cuvine sĕ i-o dea mai târdiu orĭ sĕ'i lucreze pentru ea. Preotulŭ însĕ refusà și sêrmanulŭ omŭ trebuì sĕ'șĭ înmormênteze copilulŭ fără ceremonia religiósă. Așa istorisescŭ foile ardelene neromâne.

Intrebămŭ pe autoritatea bisericéscă superioră, mai e vrednicŭ unŭ asemenea preotŭ sĕ pórte darulŭ preoției, décă în adevĕrŭ așa s'a purtată?

***

Tribunalulŭ din Pojunŭ a condamnatŭ pe contele Leo Logotthetti pentru furtŭ la 2 anĭ închisóre. „Nobilulŭ“ conte se ocupa cu furarea de haine în Pojunŭ și în Viena. Condamnatulŭ a apelatŭ, dér Curia a întăritŭ sentința instanței ântêiu.

***

Lunea trecută a murit *Panl Somssich*, membru alŭ camerei magnațilorŭ și fostŭ președinte alŭ camerei deputaților ungurĭ. Somssich a jucatŭ rolŭ politicŭ însemnatŭ și, deși în oposițiune, era cu tóte astea stimatŭ și de partida guvernamentală.

***

Alŭ doilea concertŭ cu abonamentŭ alŭ *orchestrei orășenescĭ* din locŭ începe Dumineca în 11 Martie n. Programulŭ e variatŭ și alesŭ.

Revoltarea unei nouĕ comune.

Fóia unguréscă „Ugocsa“ comunică vestea despre revoltarea unei nouĕ comune:

Diua de 24 Februarie era statorită péntru alegerea de jude comunalŭ în comuna Cumniata (Nagy-Komját) din comitatulŭ Ugocia, în Ungaria. La timpulŭ numitŭ se începù actulŭ alegerei în localulŭ școlei sub președința fisolgăbirĕului Szabo Sándor. Fisolgăbirĕulŭ împărtășesce alegĕtorilorŭ numele celorŭ trei candidațĭ maghiarĭ, între carĭ unulŭ cu numele Posták Lászlo Mare parte din alegĕtorii aflătorĭ în sală aclaméză pe Posták, dér fiindŭ că nu toțĭ alegĕtorii încăpură în sala școlei, fisolgăbirĕulŭ ordonà sĕ iasă toțĭ afară și acolo trimise pe unŭ bărbatŭ de încredere cu numele Sepa, ca sĕ vestéscă mulțimei alegĕtorilorŭ numele candidaților. Alegĕtorii, pe carĭ 'i tractà cu bĕutură unŭ locuitorŭ din comună cu numele Alexi, nu voiră nicĭ pe unulŭ dintre candidațĭ, ci cerură ca Sepa sĕ le fiă jude. Intre strigăte furióse năvăliră în odaia unde se afla fisolgăbirĕulŭ, luară chipiulŭ de pe capulŭ haiducului aceluia, îlŭ trântiră de pămêntŭ și apoi îlŭ călcară în tină. După ce isprăviră cu chipiulŭ se aruncară atâtŭ asupra haiducului câtŭ și asupra vizitiului fisolgăbirĕului și i-au bătutŭ pe amêndoi din causă că aceștia nu lĭ-au permisŭ alegĕtorilorŭ sĕ se apropiă de masa la care se afla fisolgăbirĕulŭ. In fine ajunseră și până la masă. Luară dinaintea fisolgăbirĕului condeiulŭ, calimărulŭ, precum și celelalte rechisite de scrisŭ aflătóre pe masă și le sfărâmară în bucățĭ; pe fisolgăbirĕulŭ l'au amenințatŭ cu bătaiă, pe candidatulŭ Posták l'au bătutŭ, cuptorulŭ (soba) l'au dĕrîmatŭ. Tóte provocările ca sĕ se pórte omenesce au rĕmasŭ zadarnice. Poporulŭ chefuitŭ de bĕutură începù a deveni totŭ mai amenințătorŭ.

Alegerea a rĕmasŭ din causa acésta neisprăvită. Fisolgăbirĕulŭ o luà la sănĕtósa prin o ușe laterală și se refugià în casele preotului greco-catolicŭ. Poporulŭ după elŭ. Casa preotului românŭ fù înconjurată de poporulŭ furiosŭ, din ale căruia gurĭ se audiau strigătele: „Sĕ spargemŭ ușa, sĕ omorîmŭ pe haiduculŭ și apoi pe fisolgăbirĕulŭ.“ Fisolgăbirĕulŭ are a-șĭ datori mântuirea sa numai întrevenirei gendarmilorŭ, carĭ pe 9 inșĭ din capulŭ revoltei i-au escortatŭ, grosulŭ mulțimei însĕ nu s'a împrăștiatŭ nicĭ la provocarea gendarmilorŭ. Numai moderațiunea fisolgăbirĕului a împiedecatŭ vêrsarea de sânge între gendarmĭ și poporŭ, care numai cu sosirea nopței a începutŭ a se împrăștia.

Comuna din vorbă după cum se vede este locuită de Românĭ și de Maghiarĭ. „Egyetértés“ numesce revolta acésta o imitațiune a revoltei dela Cuștei și e fructulŭ despotismului și ilegalităților celorŭ dela putere și ale organelorŭ lorŭ, ce nicĭ chiar poporulŭ unguréscŭ nu le mai póte suferi.

Petrecerea poporală din Betlénŭ.

Domnule Redactorŭ! Petrecerea poporală premérsă de o mică representațiune teatrală — amintită în colónele „Gazetei“ — s'a aranjatŭ prin comitetulŭ bisericescŭ scolasticŭ din Betlénŭ [municipiulŭ Solnocŭ-Dobêca] în séra de 4 Martie n. în localitățile scólei gr. c. de acolo. Invĕțătorulŭ Simionŭ Moldovanŭ cu cunoscuta-i bunăvoință și lealitate șĭ-a oferitŭ tóte încăperile localității sale spre acestŭ scopŭ nobilŭ. Sala de petrecere era înfrumsețată cu crăngĭ de bradŭ. Pe părețĭ în modŭ simetricŭ și cu unŭ gustŭ minunatŭ figurau portretele Maiestăților Lorŭ dimpreună cu 5 oglindĭ marĭ. Culisele pentru representația teatrală asemenea nu lăsau mult de doritŭ.

Totŭ ce au poporulŭ românŭ din Betleanŭ mai plăcutŭ era adunatŭ aci pentru a uita pe unŭ momentŭ de nĕcasurĭ și a petrece împreună o oră bună: bărbațĭ, feciorĭ plinĭ de viéță și un numĕr măgulitor de tinerĭ măiești eșițĭ din sînul poporului betlenescŭ, instruațĭ în scóla din Betlénŭ. Frumósele nóstre măritate și feciórе cu fală purtau mândrulŭ nostru costumŭ strămoșescŭ. Dintre măritate putemŭ aminti următórele: Maria Mircea, Nastasia Popŭ, móșă diplomată, matróna petrecerei; Ludovica Rocneanu n. Morariu, Maria Ambrușiu, Susana Diuganŭ, Ludovica Stăvariu, Flóre Cherestеșiu, Flóre Cāndreanu, Ileana Căndrénu, Docia Nedelea n. Grecu, Irina Simonŭ ș. a. dintre fete: Ludovica Morariu, Cristina Popŭ, Anisca Moldovanŭ, Rafila Beudeanŭ ș. a.

Regina balului a fostŭ fără îndoială grațiósa *d-șóră Otilia Pușcariu*, fica simpaticului și zelosului protopopŭ alŭ Ciceu-Cristurului, domicilatŭ în Betleanŭ, Gregoriu Pușcariu carele dimpreună cu D-na în calitate de presidentŭ și presidentă a petrecerii au asistatŭ la petrecere mai până la fine. Totulŭ au fostŭ bine și putea fi și mai bine, décă și voinicii noștri urmau cu îmbrăcămintea pe frumósele nóstre.

Cu atare publicŭ plăcutŭ împodobită fiindŭ sala, deodată la 8 óre séra începù representația apărêndŭ pe scenă d-lŭ Ioanŭ Diuganŭ, învĕțătorŭ-cantorŭ în Mălinŭ și Rusulŭ de susŭ, în costumŭ de soldatŭ: *„Șioldanŭ Vitézulŭ“* a fostŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Frisa din sala mare a Ateneului românŭ.

(Fragmentŭ din conferința ținută de d. A. Odobescu la Ateneulŭ românŭ din Bucurescĭ.)

Ca sĕ dămŭ numai câteva esemple de ceea ce s'ar mai puté face la Ateneulŭ nostru, — deși credemŭ că, mai curêndŭ séu mai târdiu, câte le vomŭ spune acum, ba și altele, totŭ au sĕ se facă, — n'ar fi óre frumosŭ și bine, ca pe frontonulŭ dela peristilŭ, sĕ se pună baso-relievurĭ representândŭ séu scene, figurĭ și atribute alegorice, séu vr'unŭ episodŭ istoricŭ?

Nu s'ar cuveni, ca cele cincĭ marĭ medalióne de sub porticulŭ anteriorŭ sĕ ne arate în mosaică, chipurile impunĕtóre ale celor patru din cei mai marĭ și din cei mai culțĭ domnitorĭ ai ambelorŭ vechĭ principate Moldova și Țéra-Românéscă? Aceștia ar trebuì, credemŭ, sĕ fiă Alecsandru celŭ Bunŭ și Négoe Vodă, Vasile Lupu și Mateiu Basarabŭ; câteșĭ patru arŭ sta în laturile primului rege alŭ României unite, ale Augustului nostru Suveranŭ.

In fine, — ca sĕ nu lungimŭ peste orĭ-ce mĕsurĭ, — n'ar fi o adevĕrată minune a artei picturale seria de scene din istoria națională, cu care dorimŭ a vedé acoperită frisa ce încunjură mai întréga sală circulară a viitórelorŭ întrunirĭ dela Ateneulŭ nostru?

In fundulŭ acelei sălĭ, o largă pórtă arcuită, de peste doi-spre-dece metri, lasă vederile sĕ pĕtrundă într'unŭ compartimentŭ semi-sfericŭ, într'o vastă firidă de lemnŭ de nucŭ sculptatŭ, unde va sta aședată, pentru adunările ordinare, tribuna conferințelorŭ. La trebuință însĕ, acelŭ compartimentŭ se va puté îndată transforma într'o și mai vastă scenă pentru concerte séu pentru representațiunĭ dramatice.

In fața acelei scene, dér cu proporțiunĭ mai reduse, însĕ cu decorațiunĭ mai scumpóse, se va înălța logia familiei regale.

Între aceste două secțiunĭ principale, și la o înălțime tocmai bine potrivită pentru vedere, se destinde câte o fășiă netedă de părete circularŭ, avêndŭ trei metri și jumĕtate ca lățime, și aprópe trei-decĭ și cincĭ metri în lungulŭ fiăcărei părțĭ. Ambele fășii suntŭ luminate, diua, de cele două-decĭ de ochiurĭ, care străpungŭ jurŭ împrejurŭ cupola la basa ei; ér nóptea, ele vorŭ primi și mai multă strălucire dela lumina electrică, ale cărei nenumĕrate globurĭ și pere de focŭ vorŭ fi rĕspândite peste totŭ edificiulŭ Ateneului, până chiarŭ și deasupra căldării tripodului dela culme, unde va arde unŭ sóre electricŭ, zăritŭ din întregulŭ orașŭ.

Vedețĭ, dómnelorŭ și domnilorŭ, că, în dorințele nóstre, Ateneulŭ este, din tóte privirile, unŭ mare, unŭ imensŭ focarŭ de luminĭ.

Sĕ reintrămŭ însĕ, — celŭ puținŭ cu gândulŭ, — în sala cea mare, căreia pretindemŭ a'i da o strălucire cu totulŭ covêrșitóre, mai alesŭ prin subiectele representate pe frisa ei.

Și care arŭ puté fi acele subiecte?

Câtŭ despre mine, îmĭ închipuescŭ, ca într'unŭ visŭ, că vomŭ vedé pe dênsele desvoltându-se tótă istoria patriei nóstre, tractată în scene pitoresce, în vii tabele, care se vorŭ lega unele de altele, purtândŭ însĕ fiă-care colórea specială a timpului sĕu.

Colo, la drépta, plecândŭ dela piciórele uneia din ambele nimfe, care alăturĭ cu o liră, ședŭ grațiosŭ rădimate pe bolta prosceniului, colo, pare că și vĕdŭ ivindu-se mai întâiu, în penumbra posomorîtă a străvechilorŭ codrurĭ din lunca dunărénă și sub aprigele piscurĭ ale Carpațilorŭ, acei sĕlbaticĭ viețuitorĭ ai timpurilorŭ preistorice, armațĭ cu bolovanĭ de stâncă și cu trunchiurĭ de copacĭ, pĕroșĭ, sbêrlițĭ, vînjoșĭ și abia acoperițĭ cu piei de fiare pădurețe, ei vênéză urșii din pescerĭ, cerbii cu late ramurĭ și zimbrii séu boii cornuțĭ și dintr'ênșii îșĭ facŭ hrana lorŭ. Dér, printr'unŭ contrastŭ de trufașă sĕlbătăciă, curêndŭ aparŭ, totŭ prin negurile fabulei, desfrênații și femenii Agathyrsĭ, despre carĭ Erodotŭ ne spune, că erau muiațĭ numai în aurŭ și trăiau viéță de muierĭ.

De aci înainte, vomŭ intra în realitatea trecutului nostru, mai bine cunoscutŭ. Vomŭ recunósce, minunatŭ însuflețite de luminele coloritului, cele mai vii și mai impunĕtóre scene din epica spirală a sculpturilorŭ de pe columna lui Traianŭ. Vomŭ vedé cum, în lupte crâncene, Dacii îșĭ apĕră cu mândră desperare, în contra aquilelorŭ daurite ale Romanilorŭ, hidoșii lorŭ balaurĭ roșĭ, ce le servescŭ de prapurĭ. Vomŭ urmări apoi cu ochii mersulŭ triumfalŭ alŭ legiunilorŭ romane și vomŭ vedé cetele lorŭ călărĭ și pedestre, trecêndŭ fără stavile podulŭ așternutŭ de ei peste luciulŭ și peste adêncăturile volburóse ale Dunării.

esecutatŭ corectŭ prin d-lŭ Diuganŭ, ceea ce s'a doveditŭ prin aplausele publicului presentŭ. După câte-va minute apĕrŭ pe scenă „jupânulŭ *Herşŭ*“ ghebosŭ, flendurosŭ cu marfa lui de Parisŭ, adevĕrată figură a jidovului de Moldova. Singurŭ înfăţişarea lui Herşŭ pe scenă a fostŭ destulŭ de puternică spre a da nascere la o adevĕrată furtună de rîsete şi aplause, ce nu mai voiau sĕ înceteze în totŭ decursulŭ piesei. Putemŭ ḑice că în decursulŭ acestei piese d-lŭ Diuganŭ a fostŭ adevĕrată oglindă a fricei, flerosiei, vicleniei şi şarlatanii lipitorilorŭ din România. Aci a arătatŭ domnulŭ Diuganŭ adevĕratŭ talentŭ. Daună, de 10 orĭ daună, că acestŭ discipulŭ alŭ scólei din Betlénŭ n'are pregătirĭ mai întinse, fiind-că ar merita o sórte mai bună ca cea de dascalŭ şi oantorŭ.

[Va urma].

Literatură.

Preotulŭ Românŭ, ḑiarŭ bisericescŭ, scolasticŭ şi literarŭ; apare în Gherla odată pe lună în mărime de $2^1/_2$—$3^1/_2$ cóle. Proprietarŭ, Redactorŭ şi Editorŭ: *Nicolau F. Negruţŭ.* — Nr. 3 dela 1 Martie are următorulŭ sumarŭ: Michailŭ Pavelŭ, episcopulŭ românŭ gr. cat. dela Oradea-mare (portretulŭ, faptele şi biografia lui), de V. Gr. Borgovanu. — Imnŭ lui Dumneḑeu (poesiă), de Traian H. Popŭ. — Liturgia S-lui Ionŭ Chrisostomŭ (urmare). — Elementele sacrificiului eucharisticŭ, de I. Boroşŭ. — Predică pe Dumineca a 2-a a Postului mare, de Ioanŭ Papiu. — Predică pe Dumineca a 3-a a Postului mare, de protopopulŭ Basiliu Raţŭ. — Din istoria despărţirei bisericei orientale de cea apusană [urmare] — Pro memoria. — Din mărturisirile S-lui Augustinŭ, de V. Gr. Borgovanŭ. — Legătura între biserică, scólă şi naţiune, de D. A. Sturdza. — Varietăţĭ.

Scirĭ poliţienescĭ.

Erĭ nópte a isbutitŭ poliţia de aci sĕ pună mâna pe hoţii, carĭ de repeţite orĭ au furatŭ lână şi tortŭ din magazinulŭ postovarului de aci Karl Paul. Unŭ poliţistŭ îmbrăcatŭ ca civilŭ i-a surprinsŭ tocmai asupra faptului. Hoţii suntŭ douĕ servitóre ale păgubaşului, anume György Ilona şi Balint Lina. Ele furau când stăpânulŭ lorŭ nu era acasă. Lâna şi tortulŭ furatŭ ilŭ vindeau la diferiţĭ complicĭ. Hóţele cu patru complicĭ au fostŭ date pe mâna judecătoriei penale.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Berlinŭ, 8 Martie, (11 óre nóptea.) — Pentru momentŭ Impĕratulŭ se simte multŭ mai bine. Pulsaţiunile au scădutŭ dela 116 la 96 pe minută. Cei din juru-i cutéză érăşĭ a spera.

Astă séră, în urma unei adêncĭ amorţelĭ a împĕratului, s'a lăţitŭ în Berlinŭ scirea falsă, că a muritŭ, care se credea în genere chiar şi de către autorităţĭ, aşa că *telegrame, ce anunţau mórtea, au fostŭ lăsate sĕ tréca şi s'a permisŭ vinderea de ediţiunĭ separate ale foilorŭ.* Mai târḑiu a fostŭ confiscată a doua ediţiune a acestorŭ foi separate.

Berlinŭ, 8 Martie. *Parlamentulŭ germanŭ rĕmâne întrunitŭ.* Desbaterile s'au amânatŭ. *Teatrele regescĭ suntŭ închise.* Adĭ după améḑĭ *a fostŭ chemată la palatŭ pridicatorulŭ superiorŭ alŭ curţii Kögel.*

San Remo, 9 Martie. **Prinţulŭ de corónă plécă Sâmbătă cu familia la Berlinŭ.** Deórece starea generală a prinţului de corónă e neschimbată, buletinele se vorŭ publica de aicĭ încolo totŭ la douĕ ḑile.

Viena, 9 Martie. — In urma scirilorŭ false despre mórtea împĕratului Wilhelm, mai multe foi de aicĭ au scosŭ ediţiunĭ separate, **însĕ au trebuitŭ sĕ le retragă.**

Berlinŭ, 9 Martie, 8 óre diminéţa. Buletinulŭ de adĭ-diminéţă la 7 óre: După ce aséră se părea că au mai reînviat puţinŭ semnele de viéţă a împĕratului Vilhelm, în cursulŭ nopţii starea de slăbiciune l'a cuprinsŭ érăşĭ şi a ajunsŭ acum unŭ gradŭ mare. — *v. Lauer. Leutchold.*

Berlinŭ, 9 Martie, 10 óre 40 minute. **Impĕratulŭ Vilhelm a muritŭ adĭ-diminéţă la $8^1/_2$ óre.**

ULTIME SCIRĬ.

„Românulŭ“ află că încercările d-lui Dim. Ghica pentru formarea unui cabinetŭ au rĕmasŭ până acum fără nicĭ unŭ resultatŭ. Este posibilŭ că d. Ionŭ Brătianu va fi însărcinatŭ sĕ formeze cabinetulŭ. D. I. C. Brătianu a avutŭ astăḑĭ la 12 óre o lungă întrevedere cu M. S. Regele.

„Epoca“ spune, că s'ar fi începutŭ nuoe negociărĭ, în privinţa formărei cabinetului, cu d. Kogălniceanu, şi că la casŭ când acestea nu vorŭ aduce la nicĭ unŭ resultatŭ, regele se va adresa la d-lŭ generalŭ Lecca.

Totŭ acestŭ ḑiarŭ afirmă că d. D. Sturdza a avutŭ aséră o lungă întrevedere cu Maiestatea Sa Regele.

„BISTRIŢANA“

institutŭ de creditŭ şi economii în Bistriţa.

Incunoscinţare.

Prin acésta ne luămŭ voiă a aduce la cunoscinţa Onoratului publicŭ, că după ce statutele societăţii nóstre „Bistriţana,“ institutŭ de creditŭ şi economii cu reşedinţa în Bistriţa, s'au aprobatŭ ér firma ei s'a indusŭ în registrulŭ de firme purtatŭ la tribunalulŭ regiu din Bistriţa şi aşadér după-ce s'a corĕspunsŭ pre deplinŭ tuturorŭ recerinţelorŭ legale prescrise spre observare înainte de începerea activităţii unei atarĭ societăţĭ, subscrisa direcţiune a decisŭ a începe cu ḑiua de adĭ activitatea dênsei.

Decĭdér începêndŭ de adĭ înainte societatea nóstră acţionară „Bistriţana“ ca institutŭ de creditŭ şi economii, primesce depunerĭ spre fructificare, după carĭ solvesce 5% interese, precum şi darea erarială după dênsele, acordă împrumute pre lângă hypotecă, pe cambii, pe obligaţiunĭ cu cavenţĭ şi pe efecte publice pe lângă interese de 7% şi 1% provisiune, acestŭ din urmă însĕ numai odată solvindŭ la contragerea. respective prelungirea împrumutului, mai înçolo escompteză cambii, îngrijesce afacerĭ de comisiune referitóre la încasare de banĭ, şi primesce deposite spre păstrare pe lângă óre-care provisiune moderată.

Ne rugămŭ decĭ de sprijinirea Onoratului publicŭ.

Bistriţa, în 3 Martie 1888.

Direcţiunea institutului de creditŭ şi economii „BISTRIŢANA.“

Intêmplărĭ diferite.

Căḑutŭ din trenŭ. Conductorulŭ de trenŭ Iosifŭ Marcu căḑu între Bretea şi Ilĭa mureşiană din trenŭ şi'şĭ frânse unŭ braţŭ, care a trebuitŭ sĕ i-se amputeze.

Pĕruială. In 4 Martie n. fiindŭ o petrecere cu danţŭ într'o cârciumă dintr'unŭ suburbiu alŭ Cluşului, se luară de pĕrŭ nisce ḑilerĭ cu nisce infanteriştĭ. O patrulă militară şi poliţia puseră capĕtŭ pĕruelii, care ar fi putută avé urmărĭ mai grave.

Focŭ. In aceeaşĭ ḑi a arsŭ în strada Kajanto din Cluşiu unŭ edificiu, în care se uscă piei. Edificiulŭ era asiguratŭ.

Mulţămită publică.

Din ocasiunea balului arangiatŭ de Reuniunea femeilorŭ române din Sibiiu la 11 Februarie a. c. au mai incursŭ contribuirĭ în favorulŭ Reuniunei dela d-l *Nicolae Fekete-Negruţŭ* din Gherla 20 fl. şi dela d-lŭ *Ioanŭ Hannia*, directorŭ seminarialŭ din Sibiiu 5 florinĭ; totalŭ 25 fl., pentru carĭ comitetulŭ Reuniunei prin acésta le esprimă cea mai căldurósă a sa mulţumită.

Cu acéstă sumă venitulŭ curatŭ alŭ balului s'a urcatŭ la 353 fl. 9 cr. v. a.

Sibiiu, în 6 Martie 1888.

Maria Cosma preşedintă. — *Dr. Ruşu* secret.

DIVERSE.

Rusia contra rachiului. Ministrulŭ Tolstoi, ḑice „Figaro,“ a înfiinţatŭ o reuniune, ai cărei membri suntŭ de trei categorii, şi anume: 1 Unii se obligă că nu vorŭ bé nicĭ unŭ feliu de spirituóse, nu vorŭ fabrica, nu vorŭ vinde şi nu vorŭ cumpăra, nu vorŭ îmbia nicĭ nu vorŭ oferi nimĕrui beutură; 2. Alţii se obligă a nu bé ei înşişĭ, dér comerciu facŭ şi óspeţilorŭ le oferŭ vinŭ ş. a. 3. Cei de a treia categoriă promitŭ a se reţiné numai dela rachiu.

Berlinulŭ şi prinţulŭ imperialŭ. Poporaţiunea din Berlinŭ este într'o agitaţiune febrilă; se batŭ pentru a'şĭ smulge dela telegrafŭ scirile, ce vinŭ de mai multe orĭ pe ḑi, dela San-Remo. Ér de când medicii au datŭ a se înţelege, că bóla prinţului imperialŭ va avé unŭ sfârşitŭ funestŭ, tînĕrulŭ prinţŭ Wilhelm, fratele mai micŭ, se duce în tóte ḑilele la prinţulŭ de Bismarck, unde de mai multe orĭ a dejunatŭ în cerculŭ intimŭ alŭ cancelarului şi unde converséză despre afacerile de statŭ. În vederea probabilităţii, că elŭ va fi prinţulŭ moştenitorŭ alŭ corónii, chematŭ odată a guverna în loculŭ tatălui sĕu, se caută a i se face educaţiunea politică. In acest scop i se va numi unŭ consilierŭ privatŭ, probabilŭ d-lŭ de Zastrov, care sĕ-i supună spre cercetare tóte afacerile statului, ca sĕ înveţe treptatŭ meseria de guvernatorŭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 9 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.48	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.05	„	10.07
Lire turcescĭ . . .	„	11.34	„	11.37
Imperialĭ	„	10.34	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ . . .	„	101.—	„	102.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 8 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	95.40
Renta de hârtiă 5%	82.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	148.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	93.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	108.
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103.75
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de aurŭ austriacă	107.35
Losurĭ din 1860	131.80
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	857.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	267.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	264.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	6.—
Napoleon-d'orĭ	10.06½
Mărcĭ 100 împ. germane	62.45
Londra 10 Livres sterlinge	127.25

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu

In capulŭ lorŭ, măréţa şi blânda figură a împĕratului Traianŭ va domina cu creştetu-i căruntŭ întréga oştire, şi va trage la sine tóte privirile. Dreptŭ la mijloculŭ acestui semi-cercŭ, consacratŭ anticelorŭ nóstre anale, Traianŭ va rĕsări la unŭ punctŭ culminantŭ; elŭ, carele nĭ-a datŭ nouĕ, aci, şi nascere şi nume, şi viéţă şi credinţă, elŭ va străluci la acelŭ locŭ ca şi sórele ajunsŭ la améḑŭ.

Sosirea, aşeḑarea şi traiulŭ pacînicŭ şi activŭ alŭ colonilorŭ romanĭ în nouĕle lorŭ sălaşe din provincia cucerită, vorŭ da materii la scene mângâióse, la vechĭ amintirĭ, ce încă din poporulŭ nostru nu s'au ştersŭ cu totulŭ! Dér curêndŭ cerulŭ se va înora din nou. Vorŭ începe sĕ năpădéscă hordele despre rĕsăritŭ: mai ântêiu Goţii, cei înalţĭ şi trupeşĭ, cu chica şi cu barba roşcată; apoi Hunii, cei mĕrunţĭ şi ososĭ, cu faţa ieşită şi spână, cu ochii răzleţĭ; şi apoi şi alţii... şi alţii.... şi altii.... totŭ Barbarĭ peste Barbarĭ, dândŭ năvală unii peste alţii, îmbrâncindu-se şi încăerându-se unii cu alţii în năprasnice şi ucigaşe lupte!

Va trebui unŭ penelŭ apocalipticŭ acelui ce va aduna şi va răpisi acele haite, care de care mai sĕlbatice, mai lacome, mai fieróse, pocite la chipŭ, pestriţe în vestminte şi'n armăturĭ, cumplite şi fioróse în tóte faptele lorŭ.

In acea babilonică confusiune nu s'ar uita însĕ nebiruita statornicia a Românilorŭ. Sub viforulŭ ce trece peste capetele lorŭ, ei nu-şĭ părăsescŭ noua lorŭ patriă. Nimicŭ nu-i sperie. Nimicŭ nu-i mai presusŭ de a lorŭ răbdare. Nimicŭ nu-i póte deslipi, nicĭ goni, nicĭ stêrpi din înfundăturile munţenescĭ, unde ei s'au tupilatŭ ca într'unŭ adăpostŭ vremelnicŭ. Ei simtŭ că alŭ lorŭ e pămentulŭ ce li s'a dăruitŭ de Traianŭ, şi că alŭ lorŭ elŭ va rĕmâné de vecĭ cu românéscă credinţă în Pronia cerului şi în virtutea sângelui lorŭ latinŭ; ei îşĭ ḑicŭ pe totă ḑiua: „Apa curge, pietrele rĕmânŭ!.... Sĕ-i lăsămŭ sĕ se strecóre. Ei din locŭ pe noi nu ne vorŭ clinti!“ In mijloculŭ furtunelorŭ omenescĭ, ei îşĭ păstréză şi chipulŭ originarŭ alŭ seminţiei lorŭ, şi traiulŭ, şi portulŭ, şi credinţele străbune.

Şi bine facŭ, căcĭ din ce în ce cerulŭ patriei începe a se înseninа. Pămêntenii prindŭ la viéţă, ei nu se mai ascundŭ, iesŭ la lumină, se însoţescŭ cu vecinĭ mai omenoşĭ de decindea şi, împreună, puterea mereu, mereu le cresce.

Atuncĭ, — ca sĕ încheiemŭ cu fală acestŭ şirŭ de scene antice, — tocmai în laturea stângă a logei regale, vomŭ zări pe viteji aceia, carĭ înălţându-se din némulŭ românescŭ, resfiraţŭ pe amêndouĕ malurile Dunărei, şĭ-au întinsŭ puterea peste mai tótă ţera dintre Carpaţĭ şi Balcanĭ, au purtat'o chiar pe piscurile Pindului şi a făcutŭ sĕ tremure în Bizanţŭ, şi la alŭ lorŭ nume, pe împĕraţii grecĭ şi pe cavalerii cruciaţĭ ai apusului. Acolo, ca unŭ măreţŭ simbolŭ alŭ Românismului în Orientŭ, ni se va înfăcişa cu regéscă corónă pe capŭ, Românulŭ feciorŭ alŭ Asanilorŭ, craiulŭ Ioniţă, ce îşĭ ţinŭ domnia şi dincolo şi dincócĭ de Istru!

Pe făşia opusă, începândŭ totŭ din laturea prosceniului, vomŭ vedé desfăşurându-se a doua parte a istoriei Românilorŭ, aceea a Principatelorŭ până la a lorŭ contopire într'unŭ nou regatŭ românescŭ.

Mai ântêiu, totŭ în negura muntósă, ni se vorŭ năluci Negru Vodă, coborindŭ la vale din plaiurile Făgăraşului în spre pustiele şesurĭ Vlăscene, ér Dragoşŭ măindu'şĭ, tocmai din Maramureşŭ, legendara sa vĕnătóre pănă dincócĭ de apele Moldovei. Suntŭ vremurile descălicatórei, când Românii, sătui de umilinţă, orĭ şi de viteză pribegiă, cată din nou sĕ'şĭ întemeieze cetăţĭ mai întărite şi silişti mai statornice.

De aci înainte, ca într'unŭ vĕrtejŭ de măreţe şi eroice fapte, vomŭ zări printre voivoḑii noştri de odinióră vestiţĭ unii în rĕsbóie şi alţii în pace, colea pe Alexandru celŭ Bunŭ, pe Vladislavŭ orĭ pe Radu celŭ mare, pornindŭ ale lorŭ ţĕrĭ pe căi de propăşire prin înţelepte legiuirĭ şi tocmelĭ; ér pe Basarabŭ Voivodă nimicindŭ la strîmtorile Jiului pe Ungurĭ cu acea furiă cânéscă a Românilorŭ, — *furia canina Valachorum*, despre care vorbescŭ cu gróză cronicarii maghiarĭ; séu pe Mircea celŭ Bĕtrânŭ, apărêndu-şĭ patria de Turcĭ, cu prudentă voinicié. Apoi încă şi pe Stefanŭ celŭ Mare, răsipindŭ pe Leşĭ la Dumbrava Roşie; pe Turcĭ, pe Tătarĭ, pe Ungurĭ în nenumĕrate locurĭ, Stefanŭ carele, şi elŭ, îşĭ sfêrşi lunga, laboriósa şi vrednica sa carieră regulândŭ înţelepţesce a sa moştenire după putinţele urmaşilorŭ sĕi, Stefanŭ care îşĭ împodobi ţéra cu bogate şi mândre bisericĭ, întrecute însĕ tóte de acea minune a măestriei artistice, pe care blândulŭ Négoe Basarabŭ a dăruit'o, în Argeşŭ, întregei Românii. (Va urma).

Sosirea și plecarea trenuriloră și posteloră în Brașovŭ.

I. Plecarea trenuriloră:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenuriloră:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea posteloră:

a) Dela Brașovŭ la *Rêșnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

B. Sosirea posteloră:

a) Dela *Rêșnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Nru 2231 ex 1888.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoscința publică, cumcă ordinea de têrgŭ pentru orașulŭ reg. liberŭ Brașovŭ, aprobată de Inaltulŭ Ministeriu de Interne reg. ung. ddto 16 Octomvre 1887 Nru 66802/II 1887, intră în putere cu 30 l. c.

Ordinea acésta de têrgŭ, tipărită în limba germană, maghiară și română, se póte cumpĕra dela portarulŭ edificiului magistratualŭ, exemplarulŭ cu 10 cr.

Brașovŭ, în 3 Martie 1888.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Administrațiunea „Gaz. Trans.“

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.